

Folk synes det er abnormt at sige det rigtige

AARHUS STADTSTYRENDEN
21 DEC 1955

Erklærer forfatteren til »Øen, der forsvinder«

ER Moralsk Oprustning politik eller religion?

Vi retter spørgsmaalet til forfatteren Peter Howard, der er blevet talerøret for denne internationale bevægelse, hvis idéer han har formet baade i sine bøger, trykt i millionoplag, og i skuespillet „Øen, der forsvinder“, som to gange er vist i Aarhus.

Peter Howard udstraaler sympati. Har baade ansigt og personlighed. Endog humor. At han ogsaa har svar, fremgaar af samtalen.

LEVET KRISTENDOM

— Moralsk Oprustning er en ideologi, siger han. Med hensyn til det religiøse bringer den tro til de vantro og hjælper folk med tro til at leve den saa fuldstændigt, at mennesker og nationer forvandles („change“). Hvis en tro leves saadan, er den en ideologi. Hvis ikke er den ingen kristen overbevisning.

Hvad angaar politik har den intet med politik at gøre. Derimod med alle politikere. Den giver arbejderne enighedens hemmelighed i stedet for den tomme snak om menneskets brodersind.

Den hjælper de konservative til at leve og skabe ny tradition i stedet for at baske rundt i fortidens traditioner. Den hjælper politikere til at holde op med at „tale stort og leve småt“. Den er for alle overalt.

Idéen spillet af afrikanere

Verdensmissionen rejst paa juleferie til Caux

Der er et langt spring fra Peter Howard og co.s amerikaniserede musical „Øen, der forsvinder“ til skuespillet „Frihed“, som i gaar eftermiddag blev spillet for pænt besat hus i Aarhus-Hallen, hvor om aftenen „Øen“ havde sin anden opførelse.

Et langt spring, men begge handler om det samme: Moralsk Oprustnings ideologi.

„Frihed“ er afrikanernes bidrag til svaret. „Frihed“ blev skrevet paa et døgn ved et samarbejde i hovedkvarteret Caux mellem alle missionens afrikanske medlemmer; de samme, som nu spiller det verden over. Hvor „Øen“ bygger paa moderne teater, er „Frihed“ primitivt.

Enkelt som et middelalderspil er dette afrikanske stykke om en ideologi. Handlingen foregaar i et tænkt afrikansk kongerige, hvor en konge og en statsminister repræsenterer traditionerne, der trues af en yderligtgaende nationalisme, som i lige grad retter skytset mod det bestaaende og mod de hvide „udbyttere“. „Frihed“ og „Alle fremmede ud“ er slagordene i kampen.

Men saa er det, at statsministeren har været til en verdens-fredskonference i Genève, der ikke fører til noget, og kikker indenfor i Caux og bliver moralsk oprustet. Og igen lykkes det et enkelt menneske ved den nye verdens tanker om fred og forstaaelse, broderskab og de fire absolut'er at forene alle de modstridende kræfter. Akkurat som MO siger, at det kan ske i hverdagen.

Skuespillet ender som det andet stykke med bekendelse og afsyns-gelsen af Afrikas nye, fælles nationalsang.

Her var ingen professionelle skuespillere, men ægtheden hos torvekongen fra Lagos, læreren fra Sydafrika og parlamentsmedlemmet fra Nigeria — der havde tre af hovedrollerne — var ikke mindre end disciplinen hos alle de mange amatører den første teateraften.

Publikum fulgte spillet med levende applaus. Ca. 500 af tilhørerne fik udleveret et lille traadløst høreapparat, hvorigennem de fik hele skuespillet serveret paa dansk. Et saadant anlæg koster over 100.000 kr. Der bliver intet MO-lydanlæg i Aarhus-Hallen foreløbig.

I formiddag rejste hele missionen i særtog til Caux for at holde juleferie. 3. juledag fortsætter rejsen til Italien. G. A.

Det er herefter formentlig klart, at der ikke er tale om en ny religion eller et religiøst parti. Man kan ikke slutte sig til — og man kan ikke trække sig tilbage. Man kan enten leve den eller ikke. Det er ikke en organisation. Det er en organisme.

— Og De har været med siden 30'erne. Har De aldrig tvivlet?

— Aldrig. Det er den eneste idé i verden i dag, som taler til enhver klasse og race og nation og kan være med til at skabe en ny verden.

— Og De tror paa dens sejr?

— Verden maa enten modtage den eller gaa under i en atomkrig eller nyt diktatur. Der er ikke andre alternativer.

VENLIGHED GØR DET IKKE

— Nogle, der saa Deres skuespil i aftes, har følt, at dets budskab først og fremmest var, at vi skal være venlige mod hinanden. Er det ikke naivt at tro, at venlighed kan ændre verden?

— Ingen kan overbevise en kommunist med venlighed alene... saa lidt som en kapitalist. Kun en højere ideologi har mulighed for at gøre det. Kommunisten overbevises derimod, naar de ser, at kapitalisten begynder at leve efter den. Stalin sagde, at hvis kapitalismen forandrede sig, saa maatte hele den marxistiske terminologi fornyes.

Moralsk Oprustning forandrer baade kapitalister og kommunister. Mange mennesker lever venlighed. Det er ikke nok. Det er, som naar folk, der taler om fred, aldrig indser, at „fred“ ikke er en idé, men at fred bestaar i, at mennesker bliver anderledes.

Moralsk Oprustning ser denne virkelighed. Det er derfor, den er realistisk. Det er ren og skær urealisme og idealisme at tro, at man

kan bygge fred og enighed, uden at den menneskelige natur ændres drastisk. De folk, som tror, at en forandring er urealistisk, er udelukkende dem, der er uvillige til at forsøge.

Jeg er ikke spor angst for at give mit liv — i egentligste betydning — for en tro, hvis den er den rigtige. Min mor fortalte mig, da jeg var dreng, at det var netop, hvad Det ny Testamente handlede om. Tiden er saa forunderlig, at folk synes, det er abnormt at sige det rigtige. Jeg vil blive ved og blive ved at sige det, jeg finder rigtigt.

DE 5 PCT. OG — DE 95

— Der er ogsaa mange mennesker, der mener, at kristne har nok i deres kirke og i Biblen. At man ikke behøver Moralsk Oprustning.

— Savidt jeg ved, gaar 5 pct. af den danske befolkning i kirke. Vi sigter mod de andre 95.

— Ser Deres folk paa scenen saa lykkelige ud, som man venter af dem, der har en overbevisning?

Peter Howard tier et øjeblik. Saa smiler han:

— To gamle damer enedes om at tømme en flaske champagne. De begyndte at drikke. Da de havde drukket en tid, sagde den ene af dem: — Min kære, du maa være blevet beruset. Du har to næser.

Han ler:

— Maaske er de, der tvivler paa vore folk, en af de to gamle damer. Georg Andréen.